

DENÍK BEZDOMOVCE MICHAL POHANKA

Syrové i černohumorné příběhy ze života na ulici

C PRESS

Deník bezdomovce

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Michal Pohanka

Deník bezdomovce – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Deník bezdomovce

Michal Pohanka

Obsah

Moje první noc v popelnici	6
Hurá do institutu	8
Špína nade vše	10
Nemožné na počkání, zázraky do tří dnů	13
Nechci to flákat	15
Nic se neděje, teď jsou galeje.....	17
Hra na oliheň	19
Skáču v čase	21
Taxíkem do nemocnice	24
Kdo je tady mešuge?	27
Parodie na dystanázii	30
Krásná práce	32
Pan domácí je vůl	34
Ahoj, mami!	37
Hnusný tvor	39
Hurá do blázince	41
Nikdy nekupujte vodku na karmel marketu	43
O uklízečkách	46
Průmysl parazitů	51
Laura je v šoku	58
Oko bere aneb maximální poděkování panu Heinrichovi ...	63
Komu hrabe?	65
Víkend jako z marcipánu	67
Žít věčně	70
Recyklujme i důchodce	74
Seniorům je hej	77
Dudy-free zóna	80
Výchova chlapců v Čechách	83

Jedeme dál.	88
Generální úklid.	90
Ponorka.	92
Plasma place.	94
Nějak to dopadne.	96
Smrdím.	98
Hurá do frcu.	101
Musí to jít!	103
Stýská se mi.	105
Slepí a hluší.	108
Hlad.	112
Kozel zahradníkem.	115
Mějte se hezky.	117
Bonusové blogy.	119

Moje první noc v popelnici

Dílo zkázy dokonáno. Noc na dnešek jsem strávil v popelnici. Ne v bio odpadu, kam patřím, ale v plastech. A nebyla to nejlepší volba, celou dobu pode mnou křupaly PETky. Měl jsem si vybrat radši papír, jenže to mi došlo, až už jsem byl uvnitř plastů. Dostat se dovnitř nešlo úplně snadno, našťastí vedle kontejneru na plasty stála ještě jedna menší popelnice, na kterou jsem se vydrápal, a odtamtud jsem přešel do svého nočního apartmá. Obavy o to, že bych se probudil v popelářském voze vteřinu před slisováním, jsem neměl, protože vím, že v sobotu svoz odpadu většinou neprobíhá. Zatímco k normálním lidem se slétají první vlaštovky coby poslové jara, nade mnou krouží sup smrti. Noc v kontasu bych nepřál snad ani Putinovi. Nota bene jen v tričku a jarní bundičce. Vydržel jsem tam zmáčkнутý asi hodinu a pak jsem vylezl ven v domnění, že tu zimu radši rozchodím. Horkotěžko jsem se vydrápal, vylovil baťůžek s veškerým svým majetkem (2 trička, dvoje tepláky, strojek na stříhání vlasů a pár dalších blbostí), s nímž mě před 3 týdny odvezla sanitka do Pardubic, respektive Svitav, a vydal jsem se do ulic panelákového sídliště v Olomouci. Už asi po minutě jsem zjistil, že takovou kosu nemám šanci rozchodit, protože do mojí holé hlavy (čepici jsem ztratil kdesi „na cestách“) šlehl štiplavý vichrzhor. Marně jsem bral za kliky paneláků v bláhové naději, že se aspoň na chvíli ohřeju někde ve sklepe nebo na chodbě, než mě odtamtud nějaký vracející se flamendr vyhodí. Všude zabouchnuto a zamčeno. Vydržel jsem chodit a drkotat zubama jenom asi 10 minut, vždycky jsem byl měkřej. Co taky můžete chtít od protekčního spratka. (Tohle teď píšu v čekárně psychiatrické pohotovosti, abych se úplně nezbláznil.)

Po 10 hrdinných minutách na mraze jsem s radostí zahučel zpátky do popelnice a PETky pode mnou zakřupaly tak hlasitě, až jsem se bál, že to vzbudí půl sídliště a někdo na mě s radostí zavolá poldy, a já přijdu

o své závětrné apartmá pro sardinky. Je to fakt divnej pocit, poslouchat zevnitř kontásu, jak se lidi vesele vracejí z hospod a diskoték.

Kdosi má najednou potřebu popelnici, v níž jsem schovaný, narovnat, neboť jsem ji posunul nakřivo, když jsem do ní lezl. Dokonce dvakrát za noc. Naštěstí ti dva rovnači, jejichž motivaci jsem nepochopil (leďa by je k tomu vedla obsedantně kompulzivní porucha nebo nesplněný dětský sen stát se popelářem), neotevřeli víko, protože jsem byl připravený na ně bafnout, z čehož by je asi jeblo. A měl bych na svědomí další dva lidi.

Kolem půl páté ráno jsem naznal, že je nejvyšší čas opustit PEThotel dřív, než bude světlo a lidi se budou vracet z noční, a opět jsem posunul popelnici nakřivo, tentokrát krkolomným vylézáním. Pak jsem se jel trochu ohřát na nádraží, kde jsem to měl beztak zapíchnout, jenže to už nejezdily tramvaje a já byl zrovna na druhé straně Olomouce. Wurmovku jsem taky prošvihl. A teď teda sedím už třetí hodinu v čekárně na psychině ve fakultce a doktorka pořád nikde. Ale aspoň je tu teplo a dá se tu nabít mobil. To byste vážně neřekli, kolik to dá práce být bezdomovcem. Třeba jenom to, když jdete po městě a chytne vás srání, a nemáte ani vindru na placený hajzlík nebo aspoň na vodu s bublinkama, aby vás v hospodě pustili na záchod. To pak s rukama vzadu na gaticích naběháte i kilometry, jak zoufale hledáte nějaké toaletní zátiší. Bezďáctví je prostě dřina na plný úvazek. Ale teď už musím fakt najít tu doktorku, začínám být značně nervózní, že na mě hodila salám.

Hurá do institutu

Když mi po třech hodinách zoufalého čekání došlo, že lékařka na mě hodila štangli vysočiny a že, i kdybych její nepřítomnost úspěšně reklamoval, by mě beztak mezi řádky poslala směrem bio odpad, brnk-nul jsem do Institutu Krista Velekněze. To je takové charitativní zařízení, kde ubytovávají i trosky mého kalibru. O téhle poslední štaci jsem uvažoval už léta, ale na takovou cestu prostě člověk musí sračkově dozrát.

Sestra Magda se mě po telefonu něžným a sympatickým hlasem zeptala, jestli jsem ochoten každý den pracovat a modlit se, a když zjistila, že s „ora et labora“ nemám žádný problém, domluvili jsme se, že do Bílé Vody přijedu ještě téhož odpoledne. Spadl mi balvan z ledvin. Konečně najdu vytoužený duševní klid a oprostím se od náboženství konzumu, peněz a pohodlí. S těmito pocity a myšlenkami jsem odcházel na vlakáč. Jede mi to asi za hodinu, takže ještě u nádraží v Albertu stíhám koupit zubní kartáček a pastu (mírím přece mezi lidi) a něco k snídani. Po noci ve zmrzlém kontejneru člověku vyhládne. Zbývá mi akorát na cestu, drahota způsobená covidem a válkou na Ukrajině drtí nejen bezdomovce. Časy jsou zlé, Kamile. Cítím úzkost, ale i opatrnou radost, že minimálně dnešní noc mám kde složit své staré a obsesemi zmožené kosti.

V Olomouci počátkem dubna panuje velká kosa, zima se pořád ještě pere o svou nadvládu a její souboj s jarem je na Hané poměrně vyrovnaný, jenže jak se dostávám stále více na sever, už okolo Šumperka z okna vlaku spatřuji sněhovou nadílku. Což je docela nadělení vzhledem k tomu, že jsem z baráku vypadl se skromnou letní výbavou. Jsem smutný. Ne nad svým životem, ten je v háji už dávno, ale myslím na mámu a je mi moc líto, že nám to tentokrát nevyšlo. Protože tentokrát jsem se strašně snažil nemyslet jenom na sebe, ale

především na ni. Předtím jsem byl sobec jako prase. Boží hovádko jako stvořené pro Institut Krista Velekněze.

O tomhle ostrově ztracených duší vím už dlouho. Doporučil mi ho jeden týpek v léčebně v Holčovicích. Prý tam strávil několik let, a měl se tam dokonce ženit s tamní kuchařkou. Nevěřte týpkům z Holčovic! Již za pár hodin se ukáže, že bůh je jinde. Historie vzniku útulku pro lidi v nouzi je taková, že jeden slovenský miliardář ochrnul po úraze a zapřísahal se, že jestli i přes nulové prognózy lékařů začne chodit, udělá něco pro ubožáky ochrnuté duševně a morálně. A tak se i stalo.

Bílá Voda je městys v Jeseníkách, kde zdechl pes a ani lišky tam nedávají dobrou noc, protože je to pod jejich úroveň. Bohem zapomenutá obec na hranicích s Polskem. Nejblíže bankomat najdete v cca 15 kilometru jižně vzdáleném Javorníku. Ideální místo pro skladiště ztroskotanců všeho druhu, o čemž svědčí zdejší psychiatrická léčebna pro závislé, Institut KV i prázdné nedělní mše v kostele. Temný a drsný kraj, v němž si lidé závidí i vytrhané obočí. Na každém kroku vidíte chudobu, otupělost a alternativní inteligenci. Místo, kde mají boží mlýny definitivně semleto.

Přijel jsem okolo půl čtvrté odpoledne a vystoupil na náměstíčku. Nějaké paní s kočárkem jsem se zeptal, kde najdu Institut KV. Neodpověděla mi, jen na mě zamračeně pohlédla. S takovýmto chováním jsem se nesetkal ani v Bruntále, to bude řehole a klauzura v jednom, pomyslel jsem si. Moje sny o duševní obrodě se začaly rozplývat jak zůstatek na hráčském účtu. Správně jsem předpokládal, že ústav bude někde poblíž oprýskaného kostela, takový jsem čtverák.

Brzy potkávám sestru Magdu a ze dveří na mě volá farář, jestli jsem pan Pohanka. Sestra Magda je pohledná krátkovlasá laická duchovní (tzv. zasvěcená), jež se ale skoro nikdy neusměje. Jako by úsměv nebo dobrá nálada byly hříchy. Institut Václava Klause musí být mnohem veselejším místem, napadá mě.

Špína nade vše

Farář má černé vlasy a menší, podsaditou postavu. Spletu si ho s klientem (poněvadž je ohozen do montérek) a pozdravím ho „ahoj“. Moc se na to netváří, když si tiskneme ruce. Ale počítám, že už v domě hrůzy zažil mnohem horší věci. Vedle ubytovny Bobr, v níž se právě nacházím, je domov pro seniory, jenž rovněž patří do stáje Institutu. Výhledově bych tam mohl pracovat jako pečovatel, kurz na to mám a praxi taky.

Farář aka otec Josef se mnou chvíli hovoří v kanceláři a sonduje, co jsem zač. Nejde moc do hloubky, za což jsem mu vděčný, protože kdybych mu měl popravdě říct všechno, přilehlý kostel by se zhroutil v základech. Poté mi zabaví mobil, doklady i poslední drobáky, taková jsou pravidla do začátku. Na tři měsíce se odstříhnout od všeho. Hned nato se jdeme podívat po baráku. Během prohlídky potkávám některé jeho obyvatele a dochází mi, proč se ubytovna jmenuje Bobr. Převážně postarší chlapi (průměrný věk odhaduji na 55 let) jsou totiž tak vyřízení, že už bobra v životě neuvidí. Momentálně jsem tu asi nejmladší tragéd. Farářovi je 42 a sestře Magdě takových 38. Jo jo, neměl jsi zlobit, hochu od bobřího institutu, říkám si. Moje odhodlání se nenápadně vytrácí. Pak si zase vzpomenu na noc v popelnici a chytnu druhý dech v přetvařování uvnitř sebe sama.

Když jsem dnes ráno telefonoval se sestrou Magdou, myslel jsem si, že bude nosit takový ten černobílý jeptiškovský hábit, ale ona chodí normálně v civilu. Zato se pořád tak odměřeně jeptiškovsky tváří. Otec Josef je jiná kopa. Ten se dokáže zasmát i zavtipkovat, ale běda jak ho někdo naštvě, to potom vyletí jako čert z krabičky. Třeba když se někdo snaží ulít z práce nebo z modlitby. Tehdy se okamžitě projeví jeho slovenský temperament. Většina personálu zde je ze Slovenska, protože ten uzdravený miliardář, který to tu celé stvořil, je Slovák. Ústředí české pobočky Institutu KV se nachází v Choryni na Vsetínsku.

Farář mi ukáže kuchyňku, záchody, kulturní místnost a kuřárnu a pak mě odvede na pokoj. Chvilí předtím jsem nafasoval klíče, což je pro bezdomovce poklad na úrovni bambůča nebo cigaret. Je sobota po čtvrté hodině odpolední a dnes se již nic dít nebude. Kromě nepovinného růžence a večere. Což mi docela vyhovuje. Potřebuju si odpočinout po náročné noci v popelnici, kde jsem byl zkroucený jako český paragraf, až se mi z toho skřípl nerv mezi žebry, a při každém nevhodném pohybu tiše sténám bolestí.

Moji spolubydlíci se jmenují Zdeněk a Zdeněk. Prvnímu je 52 a druhému 78. Fakt kamarádi do deště. Zdeněk 1 prý osm let seděl ve Valdicích a neví, za co, a Zdeněk 2 údajně do útulku šoupla rodina. Po krátkém představení si jdu zapálit na balkon. Dole v přízemí je ještě hlavní kuřárna. Poslední měsíc, co se to se mnou takhle sere, hulím jednu od druhé. Cestou na balkon procházím kuchyňkou, co je tak zašvihaná, že kdyby někdo potřeboval tuk, stačí ho seškrábnout z kachlíček a v pohodě můžete vařit. Houbička na nádobí zase pamatuje Kristovo vzkříšení, je totiž černější než uhlí. Moje nadšení pro duševní rehabilitaci utrpí další šrám. Kdo pamatuje záchody v hospodě čtvrté cenové skupiny, ví, jaká je toaletní situace v ubytovně Bobr. Na bílých kachličkách jsou hnědé pruhy a fleky, a to rozhodně ne od čokolády! Chtěl jsem vám to vyfotit, ale bál jsem se, aby mi nepraskla čočka. Časy jsou zlé, Kamile. Nejsem zrovna znalec Bible, ale snad tam proboha není psáno: špína nade vše! Když je někdo obrazně řečeno ve sračkách až po uši, takovéto prostředí jeho duševní kondici rozhodně neprospívá. Myslím na mámu a na to, v jakém jsme spolu žili luxusu a čistotě. Stýská se mi po naší kokřici Bubce, která kvůli mně skončila bůhvídkde. Je teda fakt, že úklid společných prostor zdejšími kudlankám nábožným nikdo nezakazuje, ale já se do toho sám a jediný určitě nepohrnu, když všem ostatním tyhle středověké podmínky vyhovují. Nehodlám trhat partu a dělat ze sebe vola, jakého jsem předváděl venku. Což je také jeden z důvodů, proč jsem skončil tady. Ruply mi nervy. Z agresivní

doby a z toho, jaké jsou lidi svině. Já to nezvládám. Ani dnešní tlak, ani tempo. Od mala trpím duševními poruchami a se zdravými lidmi nemám šanci soutěžit, respektive obstát.

Nemožné na počkání, zázraky do tří dnů

V neděli dopoledne se koná mše v kostele (přes týden probíhá v kapli ubytovny Bobr) a farář mluví docela dobře. Nejvíc mi utkví v paměti, jak hovoří o tom, že námluvy s Bohem mohou i bolet, ale že nám tím Bůh dává najevo: „Hej, mám o tebe zájem, všimej si mě! Prober se!“ Kromě návštěvníků z Institutu není v kostele nikdo jiný. Někteří azylanti ústavu během řečnění otce Josefa podřimují, i tak to ale má své kouzlo. Farář se zmiňuje o bezohlednosti dnešní doby a závislosti na materiálních hodnotách. Snaží se řečnit česky, ale občas to vypadá jako by přednášel Gustav Husák.

Po obědě se vracím na ubikaci a mám plnou hlavu myšlenek na budoucnost. Po pár hodinách v IKV je mi jasné, že to tady nedám. Tahle parta bídníků mi rodinu fakt nenahradí. A i kdyby nakrásně v Institutu bydlela squadra jako z marcipánu, tak ty záchody pomalované stolicí bych nevydržel. Já, který už od mala trpím obsesemi ohledně čistoty (mimo jiné).

Dochází mi, že IKV není žádné láskyplné společenství, ale skupina sólistů, kteří si hrabou na svém písečku pod pláštíkem víry a dobročinnosti. Nikdo vám tu nedá ani cigaretovou dutinku a všichni mi připadají strašně zahořklí a rezignovaní. A sám sebe v dalších 20 vydáních fakt vidět nepotřebuju. Nevydržel bych ani s jedním Pohankou, natož s dvaceti. Jsem proto na 90 procent rozhodnutý, že jakmile mi za pár dní přijde nemocenská, беру kramle.

V pondělí po snídani povinný růženec v kapli Bobra. To je takové skupinové modlení, kdy jeden řekne třeba kousek otčenáše, ostatní doplní zbytek a celé se to opakuje třeba dvacetkrát dokola. Pak zas někdo jiný řekne část jiné modlitby, ti, co nespí, ho doplní, a znovu třicetkrát.

Já jsem se modlil ze všech sil, aby už to skončilo. Moje vyhlídka na odchod se po růženci zvyšuje na 98 procent. Nic na tom nemění ani následná mše, která je o mnoho zajímavější.

V 9.00 nástup do práce. Otec Josef rozdělí úkoly a mě se Zdeňkem 1 (Valdice) posílá na dřevo. Skříplý nerv pořád bolí jako čert, takže hážu polena na korbu Tatry V3S jen s největším sebezapřením. Jakýsi aktivista z řad bídníků, co na bohoslužbě vždy opakuje verše velmi hlasitě a záměrně o chvilku dřív než ostatní, aby všichni viděli, jak to žere, si všímá, že dělám jak zpomalený film, a zatepla o tom informuje faráře, který mi následně vyhubuje. Pravděpodobnost mého odchodu: 100 procent. Peníze ale dorazí nejdřív ve středu. Uf.

Ačkoliv si v IKV hrajeme na partu Rychlých šípů, kdyby nám někdo dal na ruku sto tisíc, vmžiku v baráku nezůstane ani noha krom faráře a sestry Magdy. Charita ala IKV nepomáhá k návratu do normálního života, naopak. Uvažuji tedy, co dál. Mezitím piju osm káfi denně a dveře od balkónu alias kuřárny se netrhnou. Nováčci ven nesmějí vůbec a mazáci to musejí nahlásit. Aspoň že počasí se zlepšilo. Sníh roztál a venku je cítit jaro. V mém životě ale cítím podzim. Mám strach, kde se upíchnu. Bez ničeho. Těch pár šupů, co mi přijdou ve středu, beztak hned prohraju. Vždycky si říkám, že to zkusím, abych rychleji umožnil aspoň část dluhů a mohl se vrátit k existenci, jakou jsem vedl ještě před měsícem, ale vždycky to skončí tak, že nakonec nemám nic. Jako by mě pořád tlačil čas. Jsem zbrklý a všechno potřebuju hned. Hodiny se mi vlečou, ale léta sprintují. Čím víc marných let mám za sebou, tím víc spěchám, abych všechno dohonil. I ono kýžené zklidnění bych chtěl instantně a na počkání. Zázraky do tří dnů ale v IKV neumějí ani pod patronátem Syna božího.